

GALGAHÉVÍZ

Galgahévíz község ingyenes közéleti havilapja
XXVIII. évfolyam, 11. szám
2017. november

NOVEMBER

fotó: Darnyik Ágnes

A tartalomból: Látogatás Nagykikindán • Szépkorúak ünnepe •
Szüreti mulatság az óvodában • Komposztbuli

fotó: Pappné Kovács Mónika, Tápai Róbert

Sajtóközlemény

Galgahévízen megkezdődött a Dózsa György utca, valamint az Ady Endre utca útburkolatának felújítása

A településünk legújabb fejlesztésének köszönhetően több közszolgáltatás (fogorvos, védőnő, gyermekorvos) elérhetősége nemcsak gyalogosan, hanem gépjárművel is biztonságosabbá válik, továbbá az utak felújítása javítja a munkába járás körülményeit. A fejlesztés keretében megvalósul az Ady Endre és Dózsa György utcák útburkolatának felújítása, továbbá rendezésre kerül a két érintett útszakasz csapadékvíz elvezetése. Ennek keretében a Dózsa György utcában útszéli folyóka kerül beépítésre, az Ady Endre utcában pedig a meglévő árok rendezésére kerül sor. A fejlesztés során megvalósul továbbá az Egészség ház két irányból történő előjelezése, továbbá a két utca kereszteződésében „Elsőbbségadás kötelező” tábla kerül elhelyezésre. Emellett a területen rendezésre kerül a csapadékvíz-elvezetés, mely a korábbi helyzethez képest kisebb környezetterhelést eredményez.

A PM_ONKORMUT_2016/33 azonosítószámú, „Belterületi utak felújítása Galgahévíz Dózsa György út és Ady Endre út” elnevezésű projekt keretében a kivitelezési munkákat a mezőtárkányi székhelyű Németh Út

Kft. nyerte el. A kivitelezési munkák 2017. szeptember 27-én kezdődtek meg.

A projekt a Nemzetgazdasági Minisztérium támogatásával, a Pest megye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2020 és Pest megye Területfejlesztési Programja 2014-2020 megvalósításához nyújtott célzott pénzügyi költségvetési támogatás a Pest megyei fejlesztések előirányzatból valósul meg.

A 30.995.696,- Ft összegű vissza nem térítendő támogatásnak köszönhetően megvalósul a több évtizeddel ezelőtt kiépített Ady Endre és Dózsa György utcák útburkolatának felújítása, az érintett területen rendezésre kerül a hosszú idő óta problémát jelentő csapadékvíz-elvezetés, továbbá az Egészség ház két irányból történő előjelezése, illetve az érintett utcák kereszteződésében „Elsőbbségadás kötelező” tábla elhelyezésére is sor kerül.

A projekt befejezésére várhatóan 2018 első negyedévében kerül sor.

*Vanó András
polgármester*

Az aradi vértanúkra emlékeztünk Nagyikindán

Kultúránk fennmaradása, ápolása érdekében kötöttünk testvérkapcsolatot a szerbiai Nagyikinda városával. A hagyományörző csoport túl lépett a harminc éves kapcsolaton, és nagy tisztelettel tekint egymásra.

Tisztelettel és nagy örömmel tettünk eleget 2017. október 7-8-án annak a meghívásnak, melyben szerepelt az aradi vértanúk emlékműsorára szóló felkérés. A hagyományörző csoport tizenhárom tagja indult el Kikindára. Nagy öröm volt a találkozás régi barátainkkal. Csak folyt belőlünk a szóáradat.

Kisoroszon meglátogattuk a tájházat, és információkat tudtunk meg az elkövetkezendő tervekről a szórványok összefogásával kapcsolatosan a Torontál központ telephelyén. A magyarság fogya számukra is nagy gondot okoz, így minden lehetőséget megragadnak azok összetartására, megtartására, akik még ezeken a szórványtelepüléseken élnek. Még a vacsora alatt sem fogytunk ki az emlékek meséléséből.

A szállásra érve elfáradtunk, de mégsem pihentünk, hiszen a másnapi ökumenikus megemlékezésre gyakorolni kellett még azt a két Galgamenti dalcsokrot, melyet erre a megemlékezésre állítottunk össze.

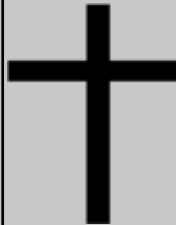
A református templomban kezdődő ünnepségen megható beszédeken és verseken, valamint pávakörünk előadásán keresztül méltó módon emlékeztünk meg a hősről. Csoportunk is elhelyezte a kegyelet koszorúját. Gondolataimban

mindig az motoszkált, mennyire jó volt a külhoni magyarsággal ünnepelni ezen a napon. Ünnepelni azokat az embereket, akik abban az időben is összefogva próbáltak tenni az emberi szabadság, a jobb élet érdekében.

Megköszönve a meghívást és szeretetet, amelyet abban a két napban kaptunk, nehéz szívvel indultunk haza. És kimondva ugyan nem, de mindenkinek a gondolatában ott maradt az emlék közös barátainkról, és rajzolódtak fel a szívünkben és lelkünkben egyaránt.

Az újra találkozás terveivel érkeztünk haza. Tisztelettel köszönöm minden résztvevőnek, hogy elősegítette ennek a találkozásnak a lehetőségét.

Vanó András polgármester

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden rokonunknak, barátunknak és ismerősünknek, akik **Kis Jánosné** édesanya, nagymama, dédnagymama temetésén jelen voltak és utolsó útjára elkísérték. Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, akik virágot, koszorút hoztak.

Szeretnénk megköszönni azt a sok szeretetet és együttérzést, amit családunk kapott.

A gyászoló család

Szépkorúak ünnepe

„Ha tükröd magad elé tartod,
s nem néz vissza a régi kép,
ne fájjon, hogy a gondtalan,
napmosolyú arcnak ránca van,
nem is egy-kettő. Számtalan.
Ami fontos: szemed a régi fénnel,
barátkozzon a változó éggel,
s tudj mosolyogni, gondtalan.
Mert a lelkedben béke van.”

Ezzel a Moretti Gemma idézettel nyitottam meg a 2017-es Szépkorúak kiállítását október 29-én, vasárnap. Mikor elhangzott ez a vers, még nem is sejtettük, hogy milyen emlékezetes és különleges lesz az idei ünnep.

Különleges volt, mert ötödször ünnepeltük meg Galgahévíz legidősebb polgárait. Különleges volt, mert ezidáig a legtöbb szépkorút most köszöntöttük. Különleges volt, mert a zord idő ellenére is megtelt a Művelődési Ház. És a nézők között köszönthettünk hét szépkorút.

Megható pillanatnak lehettem tanúja a gyülekezés alatt, mikor két idős néni, hosszú idő óta most találkozott először. Boldogan ölelték meg egymást. Ki tudja, lehet, hogy utoljára...

A műsor a nagycsoportosok szívhez szóló műsorával kezdődött, majd meghallgathattuk Czerván György államtitkár úr köszöntőjét Vanó András polgármester úr tolmácsolásában. Ezt követően Maszlag Bálint, a Légy jó mindhalálig című darab főszereplője, a Szívek melegéről énekelt nekünk. A polgármester úr köszöntője után ünnepélyesen elbúcsúztunk Hajdú Mihálynétól és Bankó Jenőné-től, akik az elmúlt időszakban vonultak nyugdíjba. Majd a Kajtorné Som Erzsébet által összeállított fotókiállítás megnyitása után köszöntöttük időseinket. A hála és a megihatottság pillanatai voltak ezek, különleges pillanatok. (Melyet átéltünk hétfőn is, mikor azoknak a szépkorúaknak adtuk át személyesen az ajándékot, akik nem tudtak valamilyen okból eljönni a műsorra.)

Különleges élmény találkozni az évek alatt összegyűjtött bölcsesség, higgadtság, hit és remény egyvelegével. Sokat adhat nekünk, a rohanó világban élő fiataloknak. Elsősorban azt, hogy lassítsunk, hogy figyeljünk a másakra, adjunk időt egymásnak, egymásra.

Hogy mindezen kívül, miért lett emlékezetes a műsor? Soha nem fordult még elő olyan a Művelődési Házban (tudomásom szerint), hogy hangoztatás nélkül félig sötétségben zajlott le egy műsor. Nos, az időjárásnak és a felsővezeték-szakadásnak köszönhetően, vasárnap így történt. Zalay Lidia és Egri József operett-énekesek azonban profi módon áthidalták a problémákat, és tovább szórakoztat-

ták a kitartó közönséget. Közösen nótáztak, tapsoltak, táncoltak, mit sem törődve a körülményekkel.

Köszönjük Kajtorné Som Erzsébet évek óta tartó töretlen lelkesedését, munkáját, idejét, amit a galgahévízi idősekre áldoz. Köszönjük a nagycsoportos óvodásoknak, szüleiknek és nevelőiknek, Erzszi és Melinda óvó néninek és Andi dadusnak a műsort. Maszlag Bálintnak a szívet melengető dalt. A közönségnek pedig a kitartást!

Isten áldja Galgahévíz idős polgárait! Jó egészséget és békés öregkort mindannyiuknak!

Darnyik Ágnes

A Szépkorúak kiállításán látható galgahévíziek:

<i>Bankó Ernő</i>	1928.11.02.
<i>Basa Jánosné Győri Terézia</i>	1925.09.19.
<i>Bolbás Jánosné Bankó Klára</i>	1925.08.31.
<i>Bolbás Miklósné Zsiros Ilona</i>	1923.08.01.
<i>Boldog László</i>	1929.03.28.
<i>Bozlék Mihály</i>	1925.08.25.
<i>Erdős Gellért</i>	1927.09.23.
<i>Győri Andrásné Bolbás Berta</i>	1929.05.19.
<i>Kis Mihály</i>	1928.11.27.
<i>Kolesza Andrásné Kis Katalin</i>	1927.04.16.
<i>Kolesza Jánosné</i>	1925.10.24.
<i>Kristóf János</i>	1929.10.05.
<i>Lukács Istvánné</i>	
<i>Bozlék Mária Margit</i>	1929.06.23.
<i>Lukács Jánosné Benedek Rozália</i>	1927.11.15.
<i>Lukács Mihályné</i>	1924.08.21.
<i>Maka Sándorné Maka Rózsa</i>	1929.02.18.
<i>Matos Károlyné Mókusz Margit</i>	1925.10.07.
<i>Mészáros Istvánné Gódor Ilona</i>	1925.01.30.
<i>Molnár Lajos</i>	1927.11.09.
<i>Nagy Jánosné Benedek Margit</i>	1926.04.09.
<i>Pecze Józsefné Szabó Erzsébet</i>	1925.11.14.
<i>Pintér István †</i>	1924.08.23.
<i>Sápi Józsefné Bencze Erzsébet</i>	1928.07.02.
<i>Tábik Andrásné</i>	
<i>Kelemen Rozália</i>	1927.08.31.
<i>Tuka Árpád</i>	1929.05.22.

(Szépkorú Magyarországon – jogszabály szerint olyan idős személy, aki a 90. életévét már betöltötte, a kiállítás összeállításánál azonban Kajtorné Som Erzsébet kibővítette az idősek körét a 89 és 88 évet betöltötteket is lefotózta, így lettek idén huszonöten – szerk.)

Tisztelt Galgahévízi Nyugdíjas Barátaim!

Czerván György államtitkár úr köszöntő levele

Először is engedjék meg, hogy megköszönjem a meghívást, melynek ez alkalommal sajnos nem tudtam eleget tenni. Természetesen azon vagyok, hogy a közeljövőben találkozhassem Önökkel, polgármester úr segítségével össze fogjuk hozni a találkozót.

Államtitkári és képviselői munkám mellett kifejezetten kedves nekem, amikor a választókerületem idősebb embereivel találkozom.

Minden alkalommal elfigyelem ezt a korosztályt, és megállapítom, hogy a fiatalabb nemzedéknek van mit tanulnia Önöktől. Így volt ez legutóbb is, amikor az 1956-os emlékmű felavatásán találkoztam a klub tagjaival. Felelősségteljesen komoly, de mégis vidám embereket ismertem meg Önökben, akik alázattal elfogadták a tovatűnt ifjúságot és megtalálták a szépet, a jót a mindennapokban.

Tisztában vannak azzal, hogy milyen hasznos tagjai a társadalomnak és abban is biztos vagyok, hogy egyenként helytállnak a családjuk körében nagymamaként és nagypapaként, ennek ellenére mégis fontos megjegyezni a szerénységüket.

Nagyon jól esett, hogy megköszönték az idők világnapja alkalmából küldött üzenetemet. Fontosak ezek a visszajelzések számomra, egy-egy ilyen alkalommal azt érzem, nem dolgozom hiába, számítanak rám az emberek és figyelemmel kísérik a tevékenységemet.

Mostanra elérkeztünk odáig, hogy Magyarország nyugdíjasairól nem kézlegyintve beszélünk, hanem tisztelettel állunk meg az évtizedek előtt és megköszönjük azt a sok-sok fáradságot, türelmet és szeretetet, amivel felneveltek bennünket.

Magyarország kormánya eljutott odáig, hogy a köszönöm mellett anyagilag is ki tudja fejezni az elismerését a nyugdíjas korosztálynak.

Először Magyarország történetében nyugdíjprémiumot fizet a kormány novemberben, ilyen még nem volt, ez egy előrelépés - mondta Orbán Viktor az Idősek Tanácsa ülésén, az Országházban. A miniszterelnök kiemelte: „Olyan országot akarunk építeni, amelyben minden nemzedéknek megvan a maga helye, egy többgenerációs Magyarországon gondolkodunk”.

Magyarország gazdasága jól teljesít, 3,5 % fölé, ez tette lehetővé a nyugdíjprémium kifizetését, melyet november hónapban hoz a postás.

Mellékesen megjegyzem, hogy a jó gazdasági növekedéshez az agrárgazdaság jó teljesítménye is hozzájárult.

2018-ra 4,3 százalékos bővülést tervezünk, így jó reményünk van arra, hogy a következő évben is lesz nyugdíjprémium, vagyis várhatóan nem egy egyszeri eseményről van szó.

Egy karnyújtásnyira vagyunk az ünnepektől, mindjárt itt a Miklós napi búcsú Galgahévízen és utána már teljes karácsonyi készülődésben leszünk.

Ha nem találkozoznánk az ünnepek előtt, akkor ezúton kívánok Önöknek áldott, szép ünnepeket, jó egészséget és vidámságot az elkövetkezendő esztendőre.

Isten áldja meg magukat!

*Czerván György
országgyűlési képviselő*

AZ ÓVODÁBAN TÖRTÉNT

Szüreti készülődés

Elérkezett a Kismadár csoport várva várt napja, az ovis szüreti multság.

Jómagam is nagyon vártam, hiszen mi is lelkesen készültünk két kislányommal együtt, akik nagyon sokat segítettek. Igaz, hogy a konyha tele volt kelt tészta darabokkal, reszelt sajttal és liszttel, de a sütemény elkészült. Az, hogy utána meddig takarítottam, már másodlagos, mert ugye mindig a szándék a fontos. Szóval megérkeztünk az óvodába, letettük a pogácsánkat egyenesen a többi szülő által is készített finomság mellé, mert bizony volt ott minden: zserbó, kókuszgolyó, csokis szlet és még sorolhatnám az ínycsikéket a díszes gyümölcstálak mellett. Volt ám készülődés! Köz-

ben majdnem tízet ütött az óra, úgyhogy minden nagycsoportos átváltott népviseletbe. Szébbnél szébb lányok s fiúk születtek.

És lassan elindult a csoport a többi óvodás tár-

sakat is meghívni egészen a konyha néniig az ő szüreti multságukba. Meg kell mondjam, nagyon meghatottan néztem végig az előadást a többi szülő társammal együtt, hogy milyen ügyesek voltak gyermekeink.

Nagyszerűen énekeltek, táncoltak, melyet nagyon szépen köszönünk Erzsébet óvónéninek, Melinda óvónéninek és Andi óvónéninek a kitar-

tó felkészítő munkájukért.

*Kovácsné Albert Anikó
egy nagycsoportos anyuka*

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása”

Az elmúlt nevelési évben vettük fel a kapcsolatot a galgahévízi Csemetekert Napköziotthonos Óvodával. Első találkozáskor egy közös szakmai napon került sor Hatvanban a Százszorszép Óvodában. A galgahévízi óvodapedagógusok és dajkanénik betekintheztek a művészeti programmal dolgozó óvodánk életébe és a tehetségműhelyeinkben folyó játékos képességfejlesztésbe.

Óvodánkban az évszakokhoz kapcsolódó ünnepek és a jeles napok keretében adnak munkánknak. Egyik ilyen őszi jeles napunk a szüret. Nevelőmunkánk fontos része a jeles napokhoz tartozó sajátos hagyományok, szokások, hangulatok felelevenítése. Így a modern világgal ötvözve tovább él a népi kultúra, s a mai gyermekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és a követendőket.

Nagy örömközeinkre szolgált, hogy a Csemetekert Óvoda meghívott bennünket a szüreti vigasságukra. Így megtapasztalhattuk, mi is a népha-

gyománya nálunk falun a szüretnek.

Végigjártuk a most megújuló óvoda épületét, bekapcsolódtunk a hívogatóba, majd a művelődési házban megnéztük a nagycsoportosok vidám szüreti műsorát. Az élő zene megadta a táncához az alap hangulatot. Együtt roptuk a táncot az ovisokkal, óvó néikkel, dajkanénikkel.

Köszönjük ezt a jó hangulatú, remek közös délelőtti, az együtt megélt élményeket!

Köszönjük az útravalóul kapott „hamuba sült pogácsát”!

Köszönjük a kézzel festett kis terítőket, amiket majd használni fogunk a népi dalosjátékoknál!

Köszönjük az új ötleteket, amiket magunkkal vihattunk!

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása.” (Morus Tamás)

Kissné Varga Éva

óvodapedagógus

Hatvani Százszorszép Óvoda

Egy este Dr. Pécsi Rita neveléskutatóval

Közel hat éves tapasztalatom azt mutatja, hogy szülővé nem a gyermeke születésének pillanatában lép az ember, hanem azzá válik. Ehhez a folyamathoz pedig idő, szeretet, tanulás és türelem kell. És lássuk be, némi segítség. Persze hajlamosak vagyunk azt nem elfogadni a nálunk valammivel többet látott felmenőinktől (legalábbis ami engem illet). Találhatunk példákat a baráti körben, vagy van Dr. Papp Miklós szavaival élve az elit, akit követhetünk. (Elit követése = „tegyük magasra a mércét, legyünk igényesek, ne az átlagosat kövessük, hanem a legjobbakat” Dr. Papp Miklós: Az elit a világ világossága.)

A gyereknevelés tekintetében ilyen „elit” tud lenni egy jó szakember előadása, és ha az még helyben is van... kár lenne kihagyni.

Van annak már vagy két éve is, amikor először felmerült az Óvodai Szülői Szervezet megbeszélésén, hogy hívnunk kellene egy szakembert, akivel a gyermeknevelés rejtelméről tudunk beszélgetni.

Aztán a tavalyi év folyamán Darnyik Ági ismét feldobta az előző ötletet. Az ideából némi keresgélés és levelezés után megvalósult a program, és 2017. 10. 04-én Galgahévízre érkezett Dr. Pécsi Rita neveléskutató.

Az egyik fiatal nagymamát invitáltam, hogy jöjjön el az előadásra, mire mondta, hogy menj az, aki érintett.

Számomra a gyermekeim fejlődésével járó visszatérő örök kérdés, hogy jól csinálom? Valóban azt kapják, amire szükségük van? Formálom vagy deformálom őket? Jól szeretek? stb... Ez az est többek között ezekre a kérdésekre is választ adott. Hallottunk a csíra törvényről, a fél éves koráig ne hagyd sírni, vedd fel, mert még nem tud hisztizni; a szabad mozgás fontosságáról, a képzelet erejéről, a „disz-”ességek gyökeréről, a szülő mint mintá, az együttlét és tapasztalás fontosságáról és még sorolhatnánk.

Utólag elmondhatom, érdemes volt Dr. Pécsi Ritát választani. Nemcsak mint szakember, de mint négy gyerekes családanya tartott fergeteges előadást hasonló kihívásokról, mint amivel a mindennapok folyamán én/mi is szembesülünk.

Kedves Mama!

Jelentem, az érintettek ott voltak. De még nincs minden veszve! 2018. március 28-án este 18 órakor folytatódik az előadás Dr. Pécsi Ritával. Jöjjön el, nem fogja megbánni! Sőt, tessék elhozni Papát is! Minden korosztálynak tud újat mondani, ami a gyerekek, unokák megértéséhez, támogatásához nélkülözhetetlen! És még szórazható is lesz.

Kiss Kató
ÓSZSZ vezető

Galgahévízi népviselet

A magyar népviselet a magyarság hagyományos öltözködési módja. A magyar népviselet jellegzetes vidékei közé tartozik a Galga mente. Galgahévízen ez a viselet volt jellemző, kiegészülve csak a községre jellemző motívumokkal.

Életkorok, élethelyzetek, ünnepek szerint más-más viseletet hordtak elődeink.

A női galgamenti viselet alapdarabjai: fékötő vagy kendő, féling vagy nyúló, pruszlik vagy nyakravaló kendő, fehér vasalt szoknya, posztószoknya.

A férfi viselet részei: posztó nadrág, fehér vászoning, mellény, bőrcsizma, fekete kalap.

Ünnepkörök szerint az alábbi viseletbe öltöztek:

Újév napja

Nagy, ünnepi felső szoknyát, ritkán hordott, színes virágokkal hímzett meggy szín posztót viseltek. A fiatal asszonyok slingölt (keményített, a szélén fehér lyukhímzéssel) kendőt, atlasz selyemnyúlót, kezükben jegykendőt, galárist, színes szalagokat, az idősek brüss fejkendőt, fekete, színes virágos szoknyát viseltek. Ők már nem hordtak galárist szalagokkal.

Vízkereszt - Háromkirályok ünnepe

Bársony (brüss fejkendőt), zöld posztószoknyát, fűzfavirágos nyúlót viseltek. A brüss bársony fejkendőt több színben hordták: bordó, piros, barna, zöld, lila. Érdekessége a galgahévízi viselet széles ruhatárának a zöld posztószoknya, ami nem a nagy ünnepi viseletek közé tartozott, de ma a legkeresettebb szoknyák egyike. Elengedhetetlen a színes, hímzett szalagok és a galáris.

Gyertyaszentelő boldogasszony

Brüss bársonykendőt, selyemnyúlót, meggy szín posztó szoknyát (mely nem minden háztartásban volt) viseltek. A meggy szín posztó szoknyát leánykorukban kapták a szülőtől. Ha az anyagi helyzetük nem tette lehetővé, igyekeztek pótolni asszonykorukban. Ezeken az ünnepeken viseltek lagosszárú csizmát és pánglis cipőt is.

ÉRTÉKEINK

Farsang vasárnapja

Fekete, kézzel hímzett, színes bársonykendőt, zöld posztószoknyát, kézzel hímzett cifravirágú bársony nyúlót, színes virágú szalagos, fekete kötényt, színes virágó szalagos galárist viseltek.

A fejkendők váltakozásával is színesítették ruhatárukat, hiszen a virághímzés színei különböztek egymástól. Ennél a kendőfajtánál gyász esetén csak fordítottak a kendőn és a fekete hímzéses sarkát kötötték kívülre.

Hamvazószerda

Asszonyaink feketébe öltöztek. A fejen bársonykendő, melynek virágzata is sötétebb. Magában mintás nyúló és szövet feketesíkos szoknya, esetleg sötétvirágú, hímzett posztószoknya volt az asszonyokon. Nyakra való kendőjük fekete belinder.

Gyümölcsoltó boldogasszony

Százvirágú kendőt, sötét színű selyemnyúlót, fekete posztószoknyát, színes, síkos fekete kötényt viseltek. A szoknyák kasmírral voltak aljazva, szegve. A viselethez tartozott a la-gosszárú csizma.

GALGAHÉVÍZ

Virágvasárnap-Urunk bevonulása Jeruzsálembe

Virágmintás ruhát viseltek, mely visszafogott volt és mégis színes, hiszen sötét alapon kiemelkedő színek díszítésével viselték e napon öltözetüket. Széles, virágdíszítésű atlaszkendőt, bordó, színes virágú szaténkendőt, körtevirágú bársonynyúlót, fekete színesvirágú posztószoknyát, pánглиs cipőt viseltek. Asszonyaink általában sötétbarna harisnyában jártak.

Húsvét - feltámadás

Slingölt, lyukhímzéses, nagyon gazdag virágú fehér fejkendőt, mindig világos selyemnyúlót, színes szatén nyakbavaló, piros posztószoknyát hordtak fekete köténnyel. A világos, színes viselet jelezte a megkönynyebbülést a hívó emberek számára, valamint az Úr feltámadásából eredő örömet.

Húsvétvasárnap

Fehér slingölt fejkendőt viseltek. A fehér hímzés jellegzetessége, hogy sarkaiba belehímezték a tulajdonos nevének kezdőbetűit, a páros galambot és a koronát. A varrás dátumát, valamint a Galga völgyén elterjedt ötpontos koronát piros fonállal varrták. Szatén fűzfavirágos szoknya vagy posztó szoknya színes virággal és nyúló, fekete kötény jellemezte a húsvétvasárnapi viseletet. Ezt a ruhát más színű posztó szoknyával fehér vasárnapon is hordták.

Húsvéthétfő

Asszonyaink selyembe öltöztek. Zöld százvirágú kendőt, koszorúvirágos, nagy, selyem, rojtos nyakravaló selyemkendőt, bordó posztószoknyát, bársony nyúlót, fekete kötényt viseltek rózsás szalaggal.

Úrnapja

Nyári viseletként az asszonyokon és a lányokon a viselet a féling, a pruszlík, hűvösebb időben a selyem rojtos kengő, lángszínű százvirágú kendő, zöld posztószoknya, vállra a nagy selyemkendő, esetenként delin kendő volt. A féling hosszú ujjú, hímzéssel vagy farkasfog szalaggal díszített fodros felső ing, melyet könyök fölött ráncolva, rózsás szalaggal rögzítettek.

Hévízi búcsú Szent Miklós ünnepén

Legfőképpen kék, de természetesen változatos színnel, virággal hímzett posztó szoknyát, bársonynyúlót, egyszínű virágdíszítéssel széles, selyem rojtos kendőt, fekete kötényt, százvirágú kendőt, lagosszárú csizmát viseltek.

Hétköznapi viseletek, litániák

Szegett karton szoknya, vagy törökös szoknya, kaszír, flokon volt a jellemző hétköznapi. A delin fejrevaló kendőt (több színben létezett) a delin csíkos és flokon színes nyulók váltogatásával viselték. Ilyenkor nem hordták a hímzett szalagokat sem a nyakban, sem pedig a kötény díszítéseként.

Menyasszony

A viseletek ékessége. A katolikus egyházban Mária-lány ruhaként is viselték. A koszorú nagyon szépen díszített, egyszerű színezetű, tükrös és kék nefelejcs virággal, fátollal elkészített fejdísz. A viselet fehér, keményített, csörgős szoknyákból, felső ráncos, fehér gyolcsból és szintén ráncos, fehér kötényből áll. Fehér harisnyát, fekete pánglis cipőt viseltek. Közükben fehér, gazdag hímzéssel készült jegykendőt, imakönyvet és fehér gyöngyház olvasót tartottak. A háború előtti viselet kék posztószoknya, színesen díszített koszorú, nagypántlika, hiszen itt még brekoccs fonattal készült a menyasszony hajviselete. Bársony, színes virágú nyúló, fehér slingölt vállkendő és fehér, ráncos kötény volt a megszokott viselet.

Újmenyecske

Asszony lett a lányból. A fehér menyasszonyi ruhát felváltotta a színes virágú, piros posztó, melyet a csörgős szoknyákra húztak. Fehér selyem nyúlót, kék kötényt viseltek. Fejükre pipiskés főköttő került, nyakravaló kendőt és piros szatyin kendőt kötöttek. Elmaradhatatlan a galárist és vállkendőt díszítő rózsás szalag. Az újmenyecske avatásakor fátyolosan mentek a szentmisére, melyet a főköttőre igazították. Viseletük piros posztó szoknya, kék kasmír nyúló, nagy selyemkendő színes virágokkal és az elengedhetetlen színes, rózsás szalagokkal.

„KOMPOSZTBULI” a turai Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Nonprofit Kft. telephelyén

Idén a Galgahévízi Napköziotthonos Óvoda és Konyha képviselőiben a Kismadár nagycsoportos gyermekek vettek részt 2017. október 10-én délelőtt a boldogi és zsámboki óvoda nagycsoportos óvodásaival közösen megtartott „Komposztbuli” elnevezésű rendezvényen. Erre az alkalomra nagy izgalommal készültünk a gyermekekkel, hiszen előzetes feladatként azt kaptuk, hogy egy általunk választott őszi mesének készítsük el komposztálható anyagokból az illusztrációját, majd a mesefigurákat szólaltassuk is meg. A mi választásunk Szutyjev: A gomba alatt című meséjére esett.

A helyszínen sok érdekes, és szórakoztató programon vettünk részt, melyből sokat tanulhattunk a komposztálásról, valamint a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról. A programok a telephely különböző helyszínein voltak megrendezve, melyeket forgószínpadszerűen jártunk be a gyerekekkel. Az első egy ügyességi vetélkedő volt, ahol szelektálni kellett a gyerekeknek az ömlesztett szemetet, aszerint, hogy szemét, komposztálható hulladék vagy esetleg újrahasznosítható-e, mindez egy sorverseny keretében zajlott. A következő állomáson pedig a

gyermekek az otthonról hozott, kimosott joghurtos dobozaikba díszkáposztát ültethettek komposzt felhasználásával, miközben megbeszéltük a komposztálás folyamatát, és a komposzt termőtalajra gyakorolt jótékony hatását. Ezután az újrahasznosítható szeméttel kapcsolatban kaptunk hasznos információkat, és újrahasznosításukat illetően néhány jó ötlettel gyarapodva mentünk a következő helyszínre. Itt csoportunk kétfelé vált, a csoport egyik fele belülről is megtekinthette a szemé-

szállító autót, eközben a csoport másik fele pedig a komposztálást segítő föld alatt élő állatokat tanulmányozhatta közelebbről, majd fordítva. Programunk utolsó állomása a szemét volt, ahol kíváncsiak voltak, hogy tudjuk-e, miket nevezünk veszélyes illetve elektromos hulladéknak.

A különböző állomásokon, ha jól szerepeltünk, akkor nyomdát gyűjthettünk. A szervezők a rendezvény végén megajándékoztak minket, de az igazi ajándék ez a felejthetetlen délelőtt volt, melyen a gyerekek játszva ismerkedhettek meg a szelektív hulladékgyűjtés fontosságával.

Soósné Tóth Melinda, óvodapedagógus

Októberi hírmondó

Október 4-én este Dr. Pécsi Rita neveléskutató, pedagógiai szakértő előadásának lehettünk szem- és fültanúi a művelődési házban. Az Óvodai Szülői Szervezet vezetője, Kiss Kató szervezte meg ezt a minden családnak és pedagógusnak hasznos és hiteles mondanivalóból álló fantasztikus előadást. Sajnáljuk, hogy nem igazán érdeklődtek a családok, pedig akik ott voltak, kérték, hogy legyen folytatása, amit Kató már el is intézett. 2018. márciusában hallhatjuk ismét Dr. Pécsi Rita előadását gyermekeink nevelésével kapcsolatos témában.

Október 5-én tanfelügyeleti ellenőrzésünk volt, mely most az intézményi területet vizsgálta. Örömmel mondhatjuk ismét, hogy az ellenőr szakértők elismerően nyilatkoztak munkánkról és megerősítettek abban, hogy jó úton haladunk és a lehetőségeinkhez mértén a legjobbat nyújtjuk gyermekeinknek. Köszönjük a szülőknek, hogy időt szántak ránk és az ellenőri interjúban részt vettek!

Köszönöm minden munkatársamnak nemcsak az előkészületekben, hanem a mindennapokban végzett munkájukat, aminek most ők is érezhették az eredményét, az elismerést. A szakértők kiemelték a jól működő kapcsolatrendszerünket, mely a szülőkön kívül kiterjed az önkormányzatra, az általános iskolára, a művelődési házra, a gyermekjóléti szolgálatra, a védőnői szolgálatra, az egyházra, a faluszövetkezetre és a nyugdíjas klubra is.

Az októberi statisztikai jelentés a KIR felé megtörtént, melyben az intézmény adatain kívül a gyermekek és a dolgozók is a rendszerbe kerültek.

Október 10-én a Zsámboki Kacó Óvoda szervezésével a turai Szelektív Hulladékgyűjtő Telepre mentek le nagycsoportosaink, ahol a Komposztálás ünnepnapja alkalmából egy érdekes és tanulságos programon vettek részt.

Október 20-án, pénteken délelőtt a Kismadár csoportosok szüreti mulatságba hívták az óvo-

da apraját és nagyját. Ezen a szép ünnepen vendégeink is voltak a hatvani Százszorszép Óvoda óvodapedagógusai. Kíváncsiak voltak arra, hogy a programunkba beépített hagyományőrzést hogyan valósítjuk meg óvodai életünkben. Nagyon köszönték, hogy részesei lehettek e szép hagyománynak, és külön tetszett az eredeti népviselet, a sok népi mondóka, csujtogató, a mulatságba hívás és végül, de nem utolsó sorban az élő népi zene, ami külön megadta a varázsát az ünnepnek. Köszönetünket fejezzük ki a Kismadár csoportos szülőknek, akik a sok finomság felajánlása mellett mindent elkövettek és segítettek, hogy ez a délelőtti emlékezetes maradjon minden résztvevő számára. Köszönjük a művelődési ház vezetőjének, Áginak, hogy biztosította a helyet, a vendégeknek, hogy elfogadták meghívásunkat, a zenészeknek, Gólya Sárának, Gólya Péternek és Nagy Norbertnek, akik a talpalávalót húzták és végül, de nem utolsósorban Erzsi és Melinda óvó néninek, Andi dajkanéninek a fergeteges szüreti műsort, ami mindnyájunknak maradandó élményt nyújtott.

Október 24-én katasztrófavédelmi ellenőrzés volt óvodánkban. A Gödöllőről érkezett főhadnagy és kollegája mindent rendben talált. Az összes tűzvédelem-

mel kapcsolatos dokumentumot átnézték és bejárták az intézményt, ahol szintén mindent az előírásoknak és a jogszabályoknak megfelelően találtak.

Az ŐSZSZ szervezésében karácsonyi fotózás volt 25-26-án, ahol testvérekkel, családokkal közös és egyéni képeket lehetett rendelni.

Október 26-án a megbízott intézményvezető és a helyettes, aki a gyermekvédelmi felelős is egyben, szakmai értekezleten vett részt a Gyermekjóléti Szolgálatnál. Megbeszélték a közös problémákat és együtt keresték a megoldást, valamint az elért eredményekről is beszámoltak egymásnak.

Október 27-én a Habakukk bábszínház a Világgá ment csacsi és bari című mesét adta elő óvodásainknak.

Köszönjük Gódor Jocinak a már sokadik felajánlását, aki új kerékpár tárolóval ajándékozott meg minket.

Köszönjük a polgármester úr közreműködésével Lendvai Alfréd és a köz munkások segítségét, az őszi udvar és környezetünk rendezésében és a javításokban.

Darnyik Anikó
intézményvezető

Komposztbuli óvodásokkal a Galgamentén

Főszervező:

Zsámbok, Kacó Óvoda 1 nagycsoporttal

Résztvevők:

Boldog, Csicsergő Óvoda és Minibölcsöde 2 nagycsoporttal

Galgahévíz, Csemetekert Óvoda 1 nagycsoporttal

Állomások:

mesemondás csoportonként - mind a 4 csoport készült egy őszi mesével, termésbábokkal adták elő *kukásautós sorverseny* - Tamásiné Homoki Andrea *száraz hulladékokkal készségfejlesztés* - Hudoba Márta

szemét sziget - Zsófi óvónéni

komposzt bekeverése - Tamásiné Homoki Andrea

komposztélőlények - Nagy Andrea

valódi kukásautó megnézése kívül és belül - Benke Sándor

Ismét csatlakoztunk a Komposztálás országos ünnepnapjához október 10-én. Három óvoda (Galgahévíz, Zsámbok, Boldog) négy nagycsoportja, közel 100 gyermek látogatott ki a turai szelektív hulladéktelepre, s játszott egy nagyot. A szervezők a zsámboki Kacó Óvoda óvónői voltak. Nagy gratuláció illeti őket, mert a sokféle feladat, a profi előkészületek és a szervezés apró részletei mind tökéletesek voltak. Benke Sándor ügyvezető igazgató nyitotta meg a játékok sorát, beszélt a telep működéséről, valamint arról, hogy 20 éve zajlanak ezek a szemléletformáló programok az óvodák lelkes pedagógusai és a népfőiskola szervező munkája segítségével. A felkészült óvodások először is mesét mutattak be termésbábokkal: „A gomba”, „Az alma”, „A répa” című mesék kerültek bemutatásra. A szereplők egy-egy termés-

bábbal játszottak, meséltek.

A következő állomás egy közös sorverseny volt. Itt kukásautókba bújt gyerekek vitték a hulladékot a megfelelő vödörkbe. Azt az élményt, amit ez a játék adott, a képek is jól mutatják. További állomások:

- A kukásautó megismerése kívül, belül.

- A szemétszigeten a „Guszt, a giliszta komposztál” című meséről beszélgettek Zsófi óvó nénivel.

- Márta óvó néni az újrahasznosítható hulladékokkal játszva, a gyerekek készségfejlesztésére vállalkozott.

- Andi óvó néni a komposzt és a termőföld keverését (1:7 arányban, hoppá egy kis matematika is bebújt a játékba) tanította meg a kicsiknek, majd a termőközeget bepoharazták és őszi díszkáposzta magot vetettek bele.

- Andrea pedig a talajlakókkal ismertette meg a kicsiket, a bátrak még meg is simogathatták őket (földgiliszta, vörös giliszta vagy trágyagiliszta, ezerlábú, százlábú stb.)

A délelőtti hamar elszállt és a kosárnyi meglepetéssel (díszitőkök barkácsoláshoz, Dobble játék, kukoricagolyók), valamint a cirokseprűvel felszerelve indultak haza az óvodai csoportok. Hiszen vigyél kosarat, ha erdőre, mezőre, vagy ha a piacra bevásárolni indulsz! A seprű pedig az óvodaudvar lombseprésében lesz hasznos a számukra. Az ajándékokat a Szelektív Kft. segítségével sikerült beszerezni, köszönjük ezúton is!

Elérhető képek a Facebookon, a Galgamenti Népfőiskola oldalán.

<http://bit.ly/2xygCZv>

Nagy Andrea

Komposztbuli iskolásokkal a Galgamentén 2017. október 10-én délután

A vácszentlászlói Szent László Általános Iskola volt az idei helyszínünk. Szervező pedagógusai pedig Grébelné Kovács Andrea igazgató és Lapu Katalin, valamint kollégái. A Valkói Erdészeti Részéről Kajon János tartott a diákoknak egy áttekintő előadást, mely érintette a 2014. decemberi ónos eső által okozott fagykárt, fakárt. Horváth Mátyás erdész és kollégája egy állomáson az erdő állataiból tartott egy kis bemutatót.

A négy település 5. osztályos gyermekei egy-egy nagy fát mutattak be, melyet településükön találtak, megfigyeltek, lefényképeztek, élőlényeket megismertek. Az akadályverseny helyszíneinek elnevezését az Ágrólszakadt Tóbiás mesében előforduló családok adták: Pl.: Csergőéknél, ahol harmónia van - itt verseltek, daloltak a gyerekek, valamint természetképet készítettek. Egyke Szigfrid professzornál természetfelismerés, erdei állatok bemutatása. Reccsentő Ricsiék, akik szeretik a fákat, itt erdőismereti teszt-kérdéseket kaptak a gyerekek és kéregsatírozások kerültek bemutatásra. Furkó Döme Furkaldájában a talaj élőlényeit kellett megkeresni és lehetőség szerint felismerni. Ágrólszakadt Tóbiás ügyességi versenyben a sorversenyek kerültek előtérbe. A nagy vetélkedő után egy kis uzsonna, majd az eredményhirdetés következett.

Bár a játékos tanulással mindenki csak nyert, ahogy a zsűri elnöke kiemelte, azért a sorrend mégis nagyon fontos a gyerekeknek. (Galgahévíz, Vácszentlászló, Tura, Zsámbok)

Köszönjük szépen az erdészeti, az erdészek, az iskola és a Szelektív Kft. segítségét!

Fotók: <http://bit.ly/2yRrpBC>

Nagy Andrea

Férfinap a Kulturbárban

Uraim!

Galgahévízi asszonyok és
lányok díszes koszorúja várja

Önöket

2017. november 19-én,
vasárnap 16 órától
a Kulturbárban.

Megjelenésükre feltétlen
számítunk!

Cím: 2193 Galgahévíz, Fő út 106., tel: 06/20 985-1494, e-mail: ghevizmuvhaz@gmail.com

Advent Galgahévízen

November 25. 15 óra Ünnepi készülődés gyerekekkel

November 26. 15 óra Ünnepi készülődés felnőttekkel

December 2. 18.45 óra Adventi gyertyagyújtás

December 9. 18.45 óra Adventi gyertyagyújtás

December 16. 15 óra Adventi vásár a Geöcz téren

December 16. 18.45 óra Adventi gyertyagyújtás

December 17. 16 óra Falukarácsony

December 23. 18.45 óra Adventi gyertyagyújtás

Készüljünk
együtt a
karácsonyra!

fotó: Pappné Kovács Mónika

Galgahévíz

Galgahévíz Község havilapja • Kiadja Galgahévíz Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala •
 Felelős szerkesztő: Darnyik Ágnes (tel.: 06/20 9851494, e-mail: agnesdarnyik@gmail.com) •
 Nyomdai munka: Mohalap Kft., 2145 Kerepes, Wéber Ede park 30., felelős vezető: Mohos Imre • ISSN 2060-5749